

KOBİRATE ULUSLARARASI KREDİ DERECELENDİRME VE KURUMSAL YÖNETİM HİZMETLERİ A.Ş.

BASIN BÜLTENİ

Kobirate Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş., DENİZ FAKTORİNG A.Ş.’nin 31.05.2024 tarihi itibarıyla Kredi Derecelendirme Raporunu hazırlayarak derecelendirme notlarını belirlemiştir.

Kobirate Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş. tarafından düzenlenen derecelendirme raporu, ilgili firmanın elektronik ortamda göndermiş olduğu veya yanıtlamış olduğu 128 adet belge, bilgi, dosya ile firmanın resmi internet sitesinden kamuya açıklamış olduğu veriler, 31.12.2021, 31.12.2022 ve 31.12.2023 tarihleri itibarıyla DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş. firmasının bağımsız denetim raporları ve ilgili firma hakkında uzmanlarımız aracılığı ile yapılan incelemeler baz alınarak hazırlanmıştır.

Deniz Faktoring, Denizbank Finansal Hizmetler Grubunun Faktoring şirketi olarak 2 Temmuz 1998 tarihinde kurulmuştur. Şirket, uzun yıllardır dünyanın ve Türkiye’nin önde gelen faktoring organizasyonlarının üyesi olarak hizmetlerini sürdürmekte olup 2001 yılından bu yana dünyanın en önemli uluslararası faktoring organizasyonu Factors Chain International (FCI) üyesidir. 2004 yılında Factors Chain International (FCI) tarafından yüksek işlem hacmi ve hizmet kalitesi ile FCI Tam Üyeliği’ne (Full Member) kabul edilmiştir. 2012 yılında kurulan Finansal Kurumlar Birliği (Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği) üyeliği de bulunmaktadır.

Deniz Faktoring, Denizbank A.Ş.’nin % 99,99 oranında bağlı ortaklığı olup Şirketin sermayesi Ağustos/2023’te 137.600.000.TL’sından 2.490.000.000.-TL’sına çıkartılmıştır. Arttırılan 2.352.400.000.-TL’sının 230.402,51.TL’sı Gayrimenkul Satış Kazancı Fonundan, 352.169.597,49.-TL’sı Olağanüstü Yedek Akçeler hesabından, 2.000.000.000.-TL’sının ise Denizbank A.Ş.’den sermaye avansı olarak alınarak Diğer Alacaklı Geçici Hesaba aktarılan bedelden karşılanmıştır. Bu sermaye, herbiri 1 (bir) Türk Lirası nominal değerinde 2.490.000.000 adet nama yazılı paya ayrılmıştır. Deniz Faktoring A.Ş.’nin Deniz Portföy Yönetimi A.Ş.’de 1 TL sermaye payı bulunmaktadır.

22 Mayıs 2018 tarihinde, Emirates NBD Bank PJSC (Emirates NBD) ve Sberbank of Russia (Sberbank), Sberbank’ın, sahibi olduğu Denizbank’ın hisselerinin %99,85’inin Emirates NBD’ye satışı konusunda yapılan sözleşme kapsamında alınan kademeli onaylar sonrasında hisse devir işlemi, 31 Temmuz 2019 tarihinde tamamlanmıştır.

Şirket, faaliyetlerini 13 Aralık 2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu” ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun “Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde sürdürmektedir. Deniz Faktoring Türkiye genelinde yaygın 19 Şubeyle hizmet vermekte olup 31.12.2023 tarihi itibarıyla çalışan sayısı 61, Nisan/2024 sonu itibarıyla ise 63 kişiden oluşmaktadır. Şirket yurt içi ve yurt dışı faktoring işlemlerinin yanı sıra Tahsilat Yönetimi, Tedarikçi Finansmanı, Kobi Çözümleri ve Kamu Finansmanı konularında da hizmet vermektedir.

Sektörel Görünüm

Ülkemizde değişen piyasa koşulları ve mevzuat çerçevesinde faaliyet gösteren faktoring şirketi sayısı son altı yılda yaklaşık dörtte bir oranında azalarak rapor yazım tarihi itibarıyla 49 firmaya düşmüştür. BDDK verilerine göre 31.12.2023 tarihi itibarıyla 365 şube ile hizmet veren sektörün çalışan sayısı 4.000 ve müşteri adedi 71.614 seviyesindedir. Aynı tarih itibarıyla sektördeki şube sayısında sınırlı bir artış ve çalışan sayısında bir önceki yılın aynı dönemine göre önemli bir değişiklik olmamasına karşın, müşteri sayısında yaklaşık %3 oranında bir düşüş yaşandığı görülmektedir.

Ülkemizde 2023 yılı ilk yarısında baz etkisi desteği ile fiyatlar genel seviyesindeki göreceli bir geri çekilme yaşanmış olup 2023/Haziran ayı TÜFE yıllık artış oranı %38,21 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemdeki ÜFE artışı ise %40,42 düzeyindedir. Bunlarla birlikte, yönlendirilen ve yönetilen fiyatlarda yapılan vergi ve fiyat artışları fiyatlar genel düzeyini yukarı baskılamıştır. TCMB'nin faiz politikasında 2023/Haziran ayından sonra yapmış olduğu değişiklik sonucunda %8,5 olan politika faizi bugün itibarıyla %50'ye kadar yükseltilmiştir. Buna rağmen, kur artışlarına bağlı olarak ortaya çıkan maliyet enflasyonu ve talep enflasyonu nedeniyle 2024/Nisan ayı itibarıyla TÜFE oranı yıllık %69,80 olarak gerçekleşmiştir.

31.12.2023 tarihi itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre sektörün işlem hacminde önemli bir artış yaşanmış olup işlem hacmi yüksek enflasyon etkisi ile birlikte %103 oranında artarak yaklaşık 820 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. İşlem hacmindeki bu gelişme sonucunda Şirketlerin faktoring alacakları ve toplam aktiflerinde artışlar gözlenmiştir. 2023 yılsonu itibarıyla faktoring alacakları da %55 oranında yükselmiş olup, faktoring faiz oranları ve marjlardaki artışa bağlı olarak ilgili dönemde Şirketlerin toplam dönem net kârı bir önceki yılın aynı dönemine göre %174 oranında artış göstermiştir. Bütün bu gelişmeler sonucunda, sektörün brüt kâr marjı 2023 yılında bir önceki yılın aynı dönemine benzer şekilde %39 olarak gerçekleşmiştir.

Özellikle 2022 yılının ikinci yarısından itibaren ve 2023 yılında kredi taleplerinin bankalar tarafından daha muhafazakâr değerlendirilmesi sonucunda faktoring şirketlerine yönelim ile birlikte faktoring işlem hacmi ve faktoring alacaklarında önemli artışlar yaşanmıştır. Bunun sonucunda sektör kredi kullandırım marjları ve faktoring gelirlerinde önemli artışlar söz konusu olup bu durum dönem net kârlarına önemli katkı sağlamıştır. 31.12.2023 döneminde faktoring gelirlerinin artışındaki diğer etkenlerden birisi 2022 yılsonu itibarıyla sektörde %9,37 olan komisyon gelirlerinin toplam gelirler içindeki payının 2023 yılsonu itibarıyla %23,43 seviyesine yükselmesidir. Bu dönemde Şirketin esas faaliyet gelirleri içerisinde %1,20 olarak gerçekleşen komisyon oranı 2023 yılında %10,46 seviyesine yükselmiştir.

Şirket Görünümü

Şirketin sermayesi 137.600.000.-TL'sından 2.490.000.000.-TL'sına çıkartılmıştır. Bu sermaye artışı ile birlikte Şirketin özkaynakları bir önceki yılın aynı dönemine göre %541,39 oranında artarak 3.527.478 bin TL'ye yükselmiştir. Bu gelişme Şirketin özkaynak ve yabancı kaynak dengesine önemli bir katkı sağlayarak finansal yapı oranlarını güçlendirmiştir.

2023 yılsonu itibarıyla Şirketin aktif kalemleri içerisinde en büyük payı %93,72 ile faktoring alacakları oluşturmakta olup, faktoring alacaklarındaki artışa bağlı olarak aktif toplamı bir önceki yılın aynı dönemine göre %101,77 oranında artış göstermiştir. Faktoring alacakları, özkaynaklar, finans kuruluşlarından sağlanan krediler ve ihraç edilen menkul kıymetler ile finanse edilmektedir.

Şirketin kredi riski 31.12.2023 itibariyle faktoring alacakları bazında belirli sektörlerde yoğunlaşmış olup, Şirketin işlem yaptığı sektörlerle göre faktoring alacakları dağılımına bakıldığında, %24'lük bir pay ile Elektrik Elektronik, %14'lük bir payla İnşaat ve İnşaat Malzemesi ve %14'lük bir payla Gıda sektörü öne çıkmaktadır. (2023 Bağımsız Denetim Raporu)

Şirketin aktif toplamının sektör içindeki payı değerlendirildiğinde; 2021 yılında aktif toplamındaki artışın sektördeki artışa göre daha düşük kalmasına bağlı olarak pazar payı %4,55 seviyesine gerilerken, 2022 yılsonu itibariyle pazar payı yeniden %6,09, 2023 yılında ise %7,79 seviyesine yükselmiştir. Şirketin aktif toplamının sektör içindeki payı son iki yılda önemli bir gelişme kaydetmiştir.

2023 yılında Şirketin işlem hacmi ve faktoring gelirlerindeki artışa bağlı olarak faktoring gelirleri yaklaşık %315 oranında artış gösterirken, finansman giderlerindeki artışın %256 oranında gerçekleşmesi dönem kârlılığına olumlu yansımış ve dönem net kârı faktoring gelirlerindeki artışa yakın olarak bir önceki yılın aynı dönemine göre %284 oranında artış göstermiştir. Diğer taraftan faktoring gelirlerindeki artışın daha yüksek oranda gerçekleşmesi sonucunda, 2022 yılsonu itibariyle %29,62 oranında gerçekleşen brüt kâr marjı alınan ücret ve komisyonlardaki önemli artışla birlikte 2023 yılında %39,55'e yükselmiştir.

Bu değerlendirme kapsamında son üç yıla ilişkin olarak Şirketin Özkaynak Net Kârlılık Oranı ve Aktif Kârlılık Oranı sektör oranları ile karşılaştırıldığında, şirket oranları ile sektör oranları arasında önemli farklılıklar olmadığı ve faaliyet gösterilen sektörle uyumlu olduğu değerlendirilmiştir.

- Şirketin DenizBank Finansal Hizmetler Grubu'nda yer alması,
- Yeni sermaye artırımları ile birlikte güçlü bir özkaynak yapısına ulaşması,
- Yönetim yapısının ve kadrosunun deneyimi,
- Fon teminindeki avantajlı yapısı,
- Şirketin Pazardan almış olduğu yüksek pay,
- DFHG'da yer alması nedeniyle Denizbank şubelerinden alınan destek ve sinerji ile farklı ölçeklerde müşteriye ulaşabilme avantajı, Şirketin güçlü yönleri olarak öne çıkmaktadır.

Şirket Kurumsal Yönetimi:

Şirket ana sözleşmesi ve şirket içi uygulamalar incelendiğinde pay sahiplerinin bilgi almalarını kısıtlayan veya kaldıran herhangi bir maddeye rastlanılmamıştır. Ana sözleşme ve oy hakkının kullanılmasını zorlaştıran herhangi bir uygulamanın bulunmadığı belirlenmiş olup, Payların devredilmesini kısıtlayıcı ve zorlaştıran herhangi bir uygulamaya rastlanılmamıştır.

Kamunun aydınlatılmasında şirket internet sitesi aktif olarak kullanılmaktadır. Uluslararası yatırımcıların yararlanması açısından İngilizce olarak da düzenlenmiştir. Şirketin internet sitesinde mevzuat uyarınca bulunması gereken Şirket Mali Tabloları, Bağımsız Denetim Raporları, Ortaklık Yapısı, Yönetim Kurulu, Ana sözleşme ve Genel Kurula ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Şirket işlem ve faaliyetlerinde menfaat sahiplerinin mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarının koruma altına alındığı görülmektedir. Şirketin çalışanlarına dönük olarak uyguladığı bir tazminat politikası bulunmamakta bu konuda yasa ve mevzuat çerçevesinde hareket edilmektedir. Şirket tarafından Yolsuzlukla Mücadele Politikası ve Yolsuzlukla Mücadele Kurallarının oluşturularak internet sitesinden kamuoyu ile paylaşılması olumlu olarak değerlendirilmiştir.

23.03.2023 tarihinde gerçekleşen Olağın Genel Kurul Toplantısında Şirket Yönetim Kurulu üyeleri 3 yıl süreyle görev yapmak üzere seçilmiştir. Yönetim kurulu karar nisapları TTK hükümlerine göre belirlenmiştir. Yönetim kurulunda Genel Müdür haricinde icracı üye bulunmamaktadır. Yönetim Kurulu şirketin stratejik hedeflerini belirlemiş ve şirket faaliyetlerinin mevzuata ve ana sözleşmeye uygunluğunu gözetmektedir. Yönetim kurulu görevlerini etkin olarak yerine getirebilecek sıklıkta toplanmaktadır.

Değerlendirmeler sonucu:

Şirketin Uzun Dönemli Yerel Notu KR AAA olarak yukarı yönlü revize edilmiştir. Bu not Derecelendirilen borçlular ve borçların diğer borçlar ve borçlulara kıyasla en yüksek kredi kalitesini, finansal yükümlölükleri yerine getirmesi son derece yüksek oranı ifade eder.

Şirketin Kısa Vadeli Yerel Notu KR A-1 olarak teyit edilmiş olup, bu not derecelendirilen borçlular ve borçların diğer borçlar ve borçlulara kıyasla en yüksek kredi kalitesini ifade eder.

Şirketin Notlarının Görünümü ise **“DURAĞAN”** olarak belirlenmiştir. Bu görünüm Şirketin notlarında kısa vadede değışiklik beklenmediğine işaret etmektedir.

Kobirate Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş. Etik İlkelerini Bankalar Kanunu, Derecelendirme Kuruluşlarının Faaliyetlerini düzenleyen SPK ve BDDK yönetmelikleri, IOSCO ve OECD uluslararası kuruluşların genel kabul görmüş etik ilkeleri, genel kabul görmüş ahlaki teamülleri dikkate alarak hazırlanmış ve internet sitesi aracılığı ile duyurulmuştur. Kamuoyu ile paylaşıyoruz.

İstanbul, 31.05.2024

Hasanpaşa Mahallesi Ali Ruhi Sokak No:2 Kat:2 Daire:2 34722 Kadıköy İstanbul

Tel: 216 330 56 20

www.kobirate.com.tr

Bilgi için: Ahmet GENÇER ahmetgencer@kobirate.com.tr